

Tulosta maidosta-koulutushanke

Hankenumero: 15821

VÄLIRAPORTTI

1.1.2018 – 30.6.2018

TULOSTA MAIDOSTA-KOULUTUSHANKE 1.11.2015 – 31.10.2018

Koulutushanketta rahoittaa Euroopan maaseuturahasto, Suomen valtio, Pohjois-Karjalan kunnat, Osk. ItäMaito, Arla Oy Itä-Suomi, Osk. Maitomaa sekä koulutuksiin osallistuvat yrittäjät. Hanketta hallinnoi ProAgria Pohjois-Karjala, joka vastaa toteutuksesta yhdessä TTS Työteho-seuran, Karelia ammattikorkeakoulun ja Pohjois-Karjalan kuntayhtymän Riverian kanssa. Hanke järjestää monimuotoisia pienryhmäkoulutuksia, teemapäiviä, seminaareja ja opintomatkoja. Yhteistyötä tehdään alueen sidosryhmien ja alan toimijoiden sekä itäsuomalaisten maitoalan hankkeiden kanssa. Hankkeen ohjausryhmänä toimii Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen asettama maakunnallinen maitoryhmä. Hankevastaavana toimii Anna Liimatainen.

1. TOIMINTAJAKSO 1.1.2018 – 30.6.2018

Alkuvuoden aikana hankkeessa järjestettiin yhteensä 39 koulutustilaisuutta, joihin sisältyi 188 kpl x 45 minuutin oppituntia. Osaan koulutuksia järjestettiin myös etäyhteys ja/tai tallennus. Koulutuspäivän kesto oli keskimäärin 4,7 oppituntia. Koulutuksiin, pienryhmiin, opintomatkain ja hankkeiden yhteisiin tilaisuuksiin osallistui 152 eri henkilöä, joista 30% naisia ja 70% miehiä. Osallistujista alle 29-vuotiaita oli 15%, 29-64 -vuotiaita 82% ja muutama yli 65-vuotias.

Yhteensä 152 henkilöä kirjautui yhteen tai useampaan pienryhmään, koulutuspäivään ja opintomatkain. Hankkeiden yhteistyönä järjestettyihin Navettarasteihin huhtikuussa osallistui runsas joukko maitoyrittäjiä naapurimaakunnista. Varsinaisen kohderyhmän lisäksi avoimiin tilaisuuksiin osallistui myös opiskelijoita ja sidosryhmien edustajia.

Koulutusmateriaaleja ääni- ja videotallenteina sekä luentoina on tallennettu hankkeen kotisivuille:

<https://www.proagria.fi/hankkeet/tulosta-maidosta-hanke-8881>.

1.1. Koulutustilaisuudet 1.1.-30.6.2018

Kevätkaudella jatkettiin aiemmin alkaneita pienryhmäkoulutuksia ja uusina alkoi mm. palkokasveilla omavaraisempaan valkuaistuotantoon ja robotista hyöty irti-ryhmä.

Päivä	Paikka	Aihe	Osallistujat hlö	Oppitunnit kpl á 45 min
9.1.2018	Nurmes	LEAN-menetelmät käyttöön pienryhmä 2. tapaaminen	4	4
8.1.2018	Kitee	LEAN-menetelmät käyttöön pienryhmä 2. tapaaminen	6	4
10.1.2018	Juuka	Nurmiviljelyn tehostaminen pienryhmä 2. tapaaminen	2	4
11.1.2018	Nurmes	Robotista hyöty irti VMS - pienryhmä 1. tapaaminen	6	4
12.1.2018	Tohmajärvi	Ruokinnalla tulosta pienryhmä 2.	7	4
19.1.2018	Joensuu	Robotista hyöty irti Lely - pienryhmä 2. tapaaminen	4	4
24.1.2018	Juva	Eläinten käsittely ja paimennuspienryhmä 4. tapaaminen	4	8
26.1.2018	Liperi	Palkokasveilla omavaraisempaan valkuaistuotantoon pienryhmä 1. tapaaminen	8	4
31.1.2018	Nurmes	Ruokinnalla tulosta pienryhmä 5. tapaaminen	5	4
5.2.2018	Nurmes	LEAN-menetelmät käyttöön pienryhmä 3. tapaaminen	5	4
6.2.2018	Kitee	LEAN-menetelmät käyttöön pienryhmä 3. tapaaminen	6	4
9.2.2018	Liperi	Palkokasveilla omavaraisempaan valkuaistuotantoon pienryhmä 2. tapaaminen	8	4
15.2.2018	Nurmes	Robotista hyöty irti VMS - pienryhmä 2. tapaaminen	5	4
16.2.2018	Nurmes	Seosruokinta pienryhmä 5. tapaaminen	4	4
19.2.2018	Joensuu	Robotista hyöty irti Lely - pienryhmä 3. tapaaminen	3	4
19.2.2018	Kitee	Nurmiviljelyn tehostaminen pienryhmä 3. tapaaminen	4	4

23.2.2018	Tohmajärvi	Ruokinnalla tulosta pienryhmä 3.	5	4
1.3.2018	Nurmes	LEAN-menetelmät käyttöön pienryhmä 4.tapaaminen	3	4
2.3.2018	Kitee	LEAN-menetelmät käyttöön pienryhmä 4. tapaaminen	3	4
2.3.2018	Liperi	Palkokasveilla omavaraisempaan valkuaistuotantoon pienryhmä 3. tapaaminen	5	4
13.3.2018	Valtimo	Robotista hyöty irti VMS - pienryhmä 3. tapaaminen	5	4
14.3.2018	Joensuu	Robotista hyöty irti Lely - pienryhmä 4. tapaaminen	5	4
15.3.2018	Tohmajärvi	Ruokinnalla tulosta pienryhmä 4.	6	4
15.3.2018	Joensuu	Porukalla parempiin tuloksiin-teemapäivä	3	4
16.3.2018	Nurmes	Porukalla parempiin tuloksiin-teemapäivä	6	4
16.3.2018	Juva	Eläinten käsittely ja paimennuspienryhmä 5.tapaaminen	3	4
19.3.2018	Kitee	Rehuyhteistyöpäivä luomumaidon ja luomurehun tuottajille	17	4
21.3.2018	Juuka	Nurmiviljelyn tehostaminen pienryhmä	2	4
22.3.2018	Tohmajärvi	LEAN-menetelmät käyttöön pienryhmä 5. tapaaminen	6	4
23.3.2018	Juuka	LEAN-menetelmät käyttöön pienryhmä 5. tapaaminen	4	4
27.3.2018	Kitee	Säilörehupäivä Koivikon pienryhmä	7	5
28.3.2018	Joensuu	Maitotilojen tulevaisuuden strategiat	4	4
3.4.2018	Rääkkylä	Robotista hyöty irti Lely - pienryhmä 4. tapaaminen	4	4
4. - 6.4.18		Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan opintomatka	11	14
9.4.2018	Nurmes	Robotista hyöty irti Lely – pienryhmä 5.	5	4
12.4.2018	Tohmajärvi	Ruokinnalla tulosta pienryhmä	5	4
12.-13.4.18	Nurmes	Navettarastit, tilavierailut ja seminaari	3	10
12.4.2018		Navettarastit, tilavierailut Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala	2	4
12.4.2018		Navettarastit, tilavierailu Pohjois-Karjala	2	2
24.4.2018	Liperi	Murskeviljapäivä	23	4
3.5.2018	Kitee	Lean-arvovirtakuvaus, Koivikon pienryhmä	6	5
25.5.2018	Nurmes	Robotista hyöty irti VMS 5.	3	4
		Yhteensä 39 koulutustapahtumaa	152	188

1.2. Peruuntuneita/siirtyneitä koulutuksia ja pienryhmiä:

25.1.2018	Porukalla parempiin tuloksiin, Polvijärvi
26.1.2018	Porukalla parempiin tuloksiin, Kitee
31.1.2018	Ruokinnalla tulosta, Joensuu
20.3.2018	Maatilan johtaminen, Lieksa
21.3.2018	Maatilan johtaminen, Liperi
27.3.2018	Maidontuotannon tulosseminaari + Strateginen johtaminen, Nurmes
24.1.2018	Maidolla tulevaisuuteen-tilaisuus nuorille, Liperi
7.6.2018	Retki Kasvun paikka – nurmiviljelytilaisuus Maaninka

Ideointivaiheeseen jäi keväällä useita koulutusaiheita mm. hallittu omistajanvaihdos maitotilalla, nuorten yrittäjien ryhmä, sorkkahoitokoulutus ja luomunurmi-pienryhmä etäyhteydellä.

Lean-pienryhmän kokoontuminen Tohmajärvi 14.2.2018.

Hanna Åström Ruotsista, Lean-teemapäivä 7.3. Joensuu

Porukalla parempiin tuloksiin, Nurmes 16.3.2018

Opintomatka Kainuu-P-Pohjanmaa 4.4.2018 Sotkamo

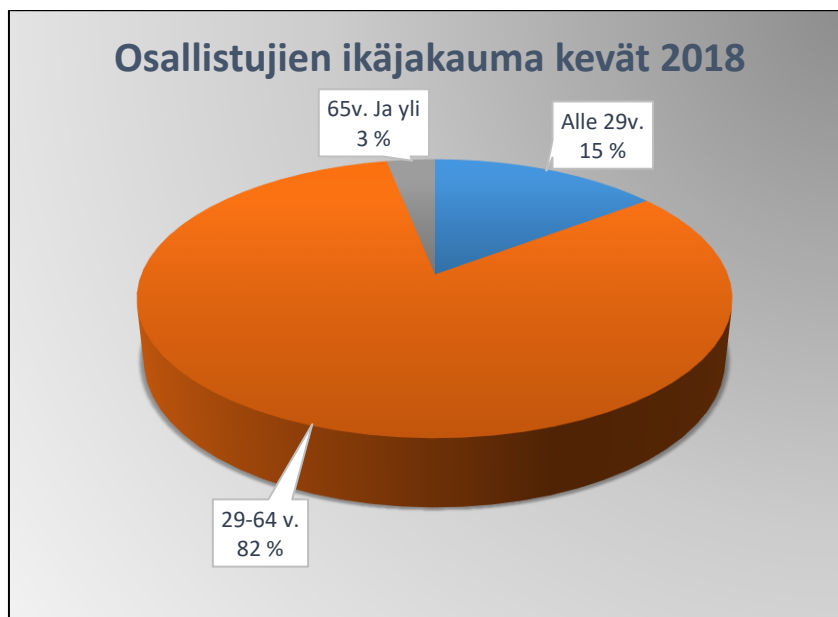
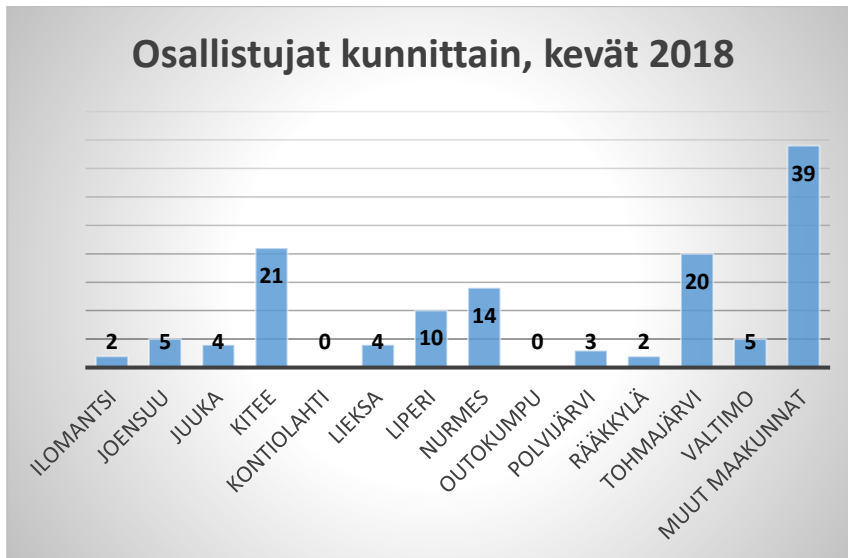

Navettarastit, seminaaripäivä 13.4.2018 Bomba

Murskevilja-koulutus 24.4.2018 Liperi

1.3. Osallistujien määrä kunnittain ja ikäjakauma 2018

2. TILAISUUKSIA JA TAPAHTUMIA, JOISSA HANKE ESILLÄ

Hanketta esiteltiin moninaisissa pienimuotoisissa yhteyksissä ja tilaisuuksissa sekä digitaalisissa ja some-välineissä. Hanke oli esillä kevätkaudella maidontuottajien tilaisuuksissa:

9.4.2018 Pohjois-Karjalan karjakerhon kevätpäivä ja vierailu Ari Lajusen tilalla Tohmajärvellä

19.5.2018 Valion Laitumelle lasku-tapahtuma, Heikki ja Suvi Lukkarisen tila, Kontiolahti

7.6.2018 Meijerin kesäpäivä, Arla Oy Itä-Suomi, Kitee

3. RISKIEN TOTEUTUMINEN

Keväällä oli mielissä edelleen Pohjois-Karjalaa erityisesti kurittaneet edellissyksyn sateiset viljely- ja sadonkorjuuolot, jotka aiheuttivat tiloille taloudellisia menetyksiä monessa muodossa puhumattakaan kasvaneesta työmäärästä ja pitkälle syksyyn venyneistä peltotöistä. Tämän lisäksi maitomarkkinoiden ja hintojen heilahtelut toivat lisähaasteita maitoyrittäjille. Taloushuolet ja väsymys tilanteeseen heikensivät motivaatiota ja saattoivat osaltaan vaikuttaa maidontuotannosta luopumiseen. Vastaavasti navettainvestointeja on käynnistynyt vain yksittäisiä koko maakunnassa. Koulutukset ja alkavat pienryhmät houkuttelivat melko heikosti viljelijöitä niiden edullisesta hinnasta huolimatta. Perumisia ja siirtämissä jouduttiin tekemään arvioitua enemmän. Pohjois-Karjalan yrittäjien heikko aktiivisuus näkyi erityisesti huhtikuussa investointiaiheilla Navettarasteilla, jonne osallistui vain kourallinen maakunnan omaa väkeä.

4. OHJAUSRYHMÄ

Hankkeen ohjausryhmänä toimii Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen asettama maakunnallinen maitoryhmä, jossa ovat edustettuina hankkeen kannalta tärkeimmät rahoittajat, osatoteuttajat, yhteistyökumppanit ja sidosryhmät.

Ohjausryhmä kokoontui 14.3.2018 Kukkolan tilalla Joensuussa.

Pohjois-Karjalan maitoryhmän/ohjausryhmän kokoonpano 2018:

Asikainen Ulla, Karelia ammattikorkeakoulu	Ihalainen Juha, Liperin Osuuspankki
livanainen Pertti, Joensuun seudun maaseutupalvelut	Karjalainen Katri, ProAgria Pohjois-Karjala
Kolehmainen Sari, Pohjois-Karjalan Riveria	Kokkonen Seija, Osk. Maitomaa
Korhonen Pirjo, Riveria	Leinonen Tapio, Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Liimatainen Anna, ProAgria Pohjois-Karjala, hankev.,siht.	Lätti Markku, Työtehoseura TTS, hankkeen asiantuntijajäsen
Mutanen Teuvo, Joensuun seudun maaseutupalvelut	Nykänen Jukka, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pasanen Vilho, MTK Pohjois-Karjala	Poutiainen Anne, Karelia ammattikorkeakoulu
Puhakka Jari, maitotilayrittäjä/Osk. ItäMaito, varapj.	Pulkkinen Marja, ProAgria Pohjois-Karjala
Rummukainen Jukka, maitotilayrittäjä/MTK, ohjausr.pj.	Saatsi Esko, Pielisen Karjalan maaseutupalvelut
Turtiainen Katja, Keski-Karjalan maaseutupalvelut	Tahvanainen Jouni, Arla Oy Itä-Suomi
Tahvanainen Pekka, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, maitoryhmän puheenjohtaja	

5. HANKETOIMIJOIDEN SUUNNITTELUPALAVERIT

5.1.2018	ProAgrian ja Riverian suunnittelupalaveri, ProAgria, Joensuun kokoushuone
14.2.2018	Hanketoimijoiden suunnittelupalaveri, ProAgria, Joensuun kokoushuone/etäyhteys
6.3.2018	ProAgrian ja Riverian suunnittelupalaveri, Maatalo
27.4.2018	Hanketoimijoiden suunnittelupalaveri, ProAgria/etäyhteys

6. HANKKEIDEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Yhteistyötä on tehty maakunnan alueella toimivien kehittämis- ja koulutushankkeiden kanssa tilaisuuksien järjestämisessä ja Itä-Suomessa toimivien maitoalan hankkeiden kanssa mm. Navettarastien ja Lean-koulutusten järjestämisessä.

EuroDairy-hankkeen puitteissa on pidetty skype-kokous EU-maiden lean-menetelmien soveltamisesta eri maissa ja asiantuntijoiden valmennuksesta IsoBritanniassa.

EIP-Agri Focus-ryhmän raportti kestävän ja joustavan maidontuotannon järjestelmistä valmistui kevään aikana. Keskeisiksi aiheiksi EU:n mittakaavassa nousivat mm. kuluttajatyö, viljelijöiden ja neuvojen koulutus, yhteisten eurooppalaisten KPI-mittareiden löytyminen sekä maidontuotannon monimuotoisuuden säilyttäminen Euroopan eri kolkilla.

Yhteistyökokoukset eri hankkeiden ja sidosryhmien kesken:

- 8.1.2018 Itä-Suomen maitoalan hankkeiden yhteistyöpalaveri Navettarastien järjestelyistä, etäkokous
- 12.1. ja 26.4.2018 EuroMaito-hankkeen ja itäsuomalaisten maitohankkeiden etäkokous
- 26.1.2018 ProAgrian hankeryhmän kokous
- 28.2.2018 Elintarvikealan hankkeiden kokous Riverialla
- 1.3.2018 ProAgrian hankeryhmän kokous
- 27.4.2018 ProAgrian hankeryhmän kokous
- 4.5.2018 Itä-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmien väliarviointi-tilaisuus Joensuussa
- 8.5.2018 EuroDairy-hankkeen kumppanimaiden edustajien kanssa skype-kokous Lean farming-teemasta
- 14.5.2018 Vipuvoimaa viljelijälle-hankekeskustelu talous- ja lean-koulutuksista

7. KOULUTUSPALAUTTEITA

Välitöntä palautetta koottiin Kainuu-Pohjois-Pohjanmaan opintomatkalta ja Navettarasteille osallistuneilta. Hankkeen loppuvaiheessa tehdään laajempi arviointi, jossa haastatellaan osallistujia, hanketoimijoita ja sidosryhmiä.

Kainuu-Pohjois-Pohjanmaan opintomatkan 4.-6.4.2018 palautekooste:

Ruusuja:-hyvin suunniteltu ohjelma, mielenkiintoiset kohteet, leppoisa tunnelma, paljon hyviä tilakohteita

- hyviä kohteita niin hyvässä kuin pahassa -> sai hyviä toimintamalleja ja myös miten ei pidä toimia
- sopivan kokoinen ryhmä, hyvät järjestelyt, hyvä henki matkalla
- neuvojen/matkanjärjestäjien ammattitaito, arvostan neuvojan näkemyksiä enemmän kuin ennen
- hyvin pitävät aikataulut kahtena ensimmäisenä päivänä

Risuja/kehitysideoita:

- jokainen osallistuja tekisi itselleen maatalouden pitkántähtäimen suunnitelman ennen ja jälkeen reissun
- olisi mahtunut enempi porukkaakin
- harmi kun alkuperäinen matkaohjelma hieman muuttui, peruuntuneet mielenkiintoiset kohteet

Mistä aiheista toivoisit jatkossa opintomatkoja/pienryhmiä/koulutusta?:

- LEAN oli mielenkiintoinen, LEAN-koulutus oli erittäin hyvä, johtaminen, LEAN ja valkotaulupalaveri, johtaminen, taloushallintaa

- työaika- asioista, siitä miten turha työ vähenee, prosessien miettiminen, työohjeet
- sorkanhoitokurssi Pohjois-Karjalaan, sorkanhoito, viljelyn suunnittelu

Palautekooste Navettarastit-tapahtumasta 12.-13.4.2018

Kokonaisuutta pidettiin erittäin hyvänä, jossa yksi päivä kiinnostavia tilavierailukohteita ja toinen päivä asiantuntijaluentoja.

Ruusuja:

- mukava paikka majoittua, hyvät tilakohteet, tilavierailut, todella hyviä tilavierailukohteita
- hyvät tilakohteet, mielenkiintoiset esitelmät erit. TTS, LUKE ja vilj. puheenvuoro, Karila!
- hyvin järjestetty kokonaisuus, perjantain luennot sopivan napakan pituisia
- aikataulu pysyi hyvin ja luennot olivat sopivan pituisia, hyvät luennoitsijat, hyvät aiheet
- mielenkiintoisia luentoja! Kiitos! Hyviä mielenkiintoisia esityksiä ja hyviä esityksiä!
- mielenkiintoiset tilakohteet, Bomba kokouspaikkana
- vierailukohteet, navettavierailukohteet, seminaari + yöpymispaikka
- itse navettarasti-päivät, erilaiset tilavierailukohteet, erityisesti GEA-lypsyrobotti, hieno illallinen!

Risuja:

- aikataulut muun kuin koulutusohjelman osalta selvisivät vasta tullessa
- liian kiire, aiheiden parempi ja hieman syvempi aukaiseminen ja aikaa keskusteluun
- kiirettä puhujilla, pitäisikö olla vähemmän aiheita, että olisi aikaa vähän keskustelulle
- puheenvuoroja vähentämällä luentoihin lisää aikaa ja syvyyttä
- koneinvestointi- aihetta olisi voinut käsitellä eri tavalla
- liian lyhyet/tiukat vierailuajat tiloilla, etäämmältä tultuaan sai ajaa tosissaan että ehtii kiertää useamman tilan,

Mistä aiheista haluaisit lisää koulutusta/tietoa? :

- tällaisessa koulutuksessa jos olisi vielä talouspuolen asiantuntija ja esim. pankista -> olisi tosi hyvä paketti
- vasikkalan rakentamiseen/suunnitteluun, uuden navetan täytöstä
- umpilehmien hoidosta ja ruokinnasta, rakennukset nuorkarjalle ja vasikoille

8. HANKKEEN KUSTANNUSARVIO JA TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET

Hankesuunnitelmassa esitetty hyväksytty kustannusarvio ja toteutuneet 1.11.2015 – 30.6.2018, €

	2015	2016	2017	2018	Yhteensä
	€	€	€	€	€
Kustannusarvio yhteensä	4 485	113 671	168 924	166 895	453 975
Toteutuneet kustannukset 30.6.2018 mennessä yhteensä	4 416,98	82 784,16	187 202,34	92 245,70	369 649,17

Toteutuneet kustannukset toimijoittain, yhteensä 1.11.2015 - 30.6.2018

1.11.2015 - 30.6.2018

	ProAgria P-K	Karelia AMK	TTS	PKKY/ Riveria	Yhteensä	Toteutunut %
Palkat	202 523,33 €	10 922,07 €	24 285,90 €	6 969,54 €	244 700,84 €	88,2
Palkkiot	-	-	-	-	-	0,0
Ostopalvelut	16 543,21 €	-	-	-	16 543,21 €	50,9
Vuokrat	6 323,29 €	-	-	-	6 323,29 €	62,0
Kotimaan matkakulut	20 189,36 €	579,09 €	8 604,99 €	488,69 €	29 862,13 €	64,8
Ulkomaan matkakulut	22 592,95 €	-	-	-	22 592,95 €	83,7
Muut kustannukset	12 878,82 €	-	42,80 €	-	12 921,62 €	73,4
Flat rate 15%	30 378,50 €	1 638,31 €	3 642,89 €	1 045,43 €	36 705,123 €	88,2
YHTEENSÄ	311 429,46 €	13 139,47 €	36 576,58 €	8 503,66 €	369 649,17 €	81,4 %

Toteutuneet kustannukset vuosittain ja toimijoittain 1.11.2015 – 30.6.2018

	2015	2016	2017	2018	Yhteensä
ProAgria P-K	4 416,98	71 474,51	156 393,86	79 144,12	311 429,47
TTS	-	7 826,71	18 201,91	10 547,95	36 576,57
Karelia AMK	-	678,98	7 252,41	5 208,09	13 139,48
PKKY/Riveria	-	2 803,96	5 354,16	345,54	8 503,66
Yhteensä	4 416,98	82 784,16	187 202,34	95 245,70	369 649,18